

Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i szkole

Praktyczny przewodnik

NOWOŚĆ

epedagogika.pl

Akademia ePedagogiki

Akademia to zestaw szkoleń i materiałów edukacyjnych, które są dostępne na wyciągnięcie ręki. Zdobytą nową wiedzę w swoim tempie, kiedy i gdzie chcesz.

A co najważniejsze...

Certyfikaty

Po każdym szkoleniu otrzymasz imienny certyfikat, który potwierdzi Twoje umiejętności.

Szkolenia i kursy

Szkolenia prowadzą specjaliści – praktycy prezentujący sprawdzone metody i rozwiązania.

Materiały dodatkowe

Karty pracy, wzorcową dokumentacją, materiały pozwolą Ci szybko wdrożyć zdobyte umiejętności.

W jaki sposób pomożemy Ci odnieść sukces?

- 1 Oszczędzasz czas**
Dzięki szkoleniom online Ty decydujesz, kiedy i gdzie się uczysz, a w razie potrzeby zawsze możesz wrócić do materiałów szkoleniowych.
- 2 Będziesz regularnie podnosić kompetencje**
Koszt jednego szkolenia dla nauczycieli i specjalistów to co najmniej kilkaset złotych. W Akademii dostaniesz w tej cenie 12 szkoleń dodawanych cyklicznie raz w miesiącu. Zawsze otrzymujesz imienne certyfikaty i dodatkowe materiały, które budują Twój ekspercki wizerunek.
- 3 Zapewnij sobie komfort pracy i zapobiegnij wypaleniu zawodowemu**
Metody i rozwiązania, które prezentują specjaliści-praktycy, pozwolą Ci odnaleźć satysfakcję w swojej pracy.

Dowiedz się więcej

Wejdź na epedagogika.pl/poznaj-akademie
lub skontaktuj się z Centrum Obsługi Klienta: 22 518 29 29,
e-mail: cok@wip.pl

Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i szkole. Praktyczny przewodnik

Copyright © Warszawa 2026 by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Autorzy: Marzenna Czarnocka, Dorota Dudzińska, Katarzyna Lewandowska-Staroń, Marta Wysocka

Redakcja: Katarzyna Giruć

Korekta: Zespół

Koordynator produkcji: Mariusz Jezierski

Koordynator projektów wydawniczych: Anna Jagodzińska

Content & Publishing Leader: Marta Grabowska-Peda

Projekt graficzny okładki: Agnieszka Makowska

Zdjęcie na okładce: Adobe stock

Skład i łamanie: Agnieszka Makowska

Wydanie I

Stan prawny: styczeń 2026 r.

ISBN: 978-83-8409-547-8

Kod produktu: 1BA215

Wydawca:

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10

www.wip.pl

Publikacja uwzględnia stan prawny obowiązujący na dzień 1 stycznia 2026 r.

Niniejsza publikacja oraz wszystkie zawarte w niej teksty, grafiki i materiały są chronione prawem autorskim. Żadna część tego e-booka nie może być reprodukowana, przechowywana w systemach wyszukiwania lub transmitowana w jakiegokolwiek formie i jakimikolwiek środkami – elektronicznymi, mechanicznymi, kopiowania, nagrywania lub innymi – bez uprzedniej pisemnej zgody Redakcji.

Zakaz ten nie dotyczy cytowania ww. materiałów w granicach dozwolonego użytku, z powołaniem się na źródło.

Treści zawarte w niniejszej publikacji mają charakter wyłącznie informacyjny i edukacyjny. Publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności oraz z wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Niemniej jednak zawiera ona ogólne wskazówki i nie powinna być traktowana jako indywidualna porada prawna, finansowa, medyczna ani żadna inna forma profesjonalnej konsultacji.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za decyzje podjęte na podstawie informacji zawartych w tej publikacji. W przypadku potrzeby uzyskania specjalistycznej porady zaleca się konsultację z odpowiednim ekspertem lub specjalistą w danej dziedzinie.

Spis treści

Wstęp	6
Zajęcia rozwijające uzdolnienia	7
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	7
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć rozwijających uzdolnienia	8
Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	10
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	10
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć dydaktyczno-wyrównawczych	11
Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	13
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	13
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć rozwijających umiejętności uczenia się	16
Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	17
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	17
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	20
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	21
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	21
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	24
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	25
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	25
Kwalifikacje do prowadzenia innych zajęć o charakterze terapeutycznym	26

Zajęcia logopedyczne	27
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	27
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć logopedycznych	28
Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	29
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	29
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne	30
Zindywidualizowana ścieżka kształcenia	32
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	32
Kwalifikacje do prowadzenia zajęć w ramach zindywidualizowanej ścieżki	33
Klasa terapeutyczna	34
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	34
Główne założenia nauki w klasie terapeutycznej	35
Porady i konsultacje	36
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	36
Jak rozumieć pojęcia porady i konsultacji?	36
Kwalifikacje do udzielania wsparcia w formie porad i konsultacji	37
Warsztaty	39
Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć	39
Kwalifikacje nauczycieli i specjalistów do prowadzenia warsztatów	40
Podstawa prawna	41

Wstęp

Publikacja „Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i szkole. Praktyczny przewodnik” stanowi uporządkowane opracowanie dotyczące organizacji i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w jednostkach systemu oświaty. Celem materiału jest przedstawienie wszystkich form wsparcia przewidzianych w przepisach oraz pokazanie, jak przekładają się one na praktykę pracy przedszkola i szkoły.

W przewodniku omówiono, czym charakteryzują się poszczególne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w jakich sytuacjach można (lub należy) je stosować oraz jakie zasady organizacyjne wynikają z przepisów prawa oświatowego. Czytelnik znajdzie tu wskazówki dotyczące m.in. tego, kto może zainicjować udzielanie pomocy, na jakiej podstawie dyrektor ustala formy wsparcia, ich wymiar godzin i okres realizacji, a także jakie obowiązki spoczywają na nauczycielach, wychowawcach i specjalistach w zakresie rozpoznawania potrzeb uczniów.

Przewodnik został przygotowany w sposób umożliwiający szybkie odnalezienie potrzebnych informacji: każda forma pomocy została opisana w ujęciu praktycznym, z wyraźnym wskazaniem podstawy prawnej, zasad organizacji oraz kwalifikacji osób prowadzących. Dzięki temu materiał może być wykorzystywany jako narzędzie pracy dyrektora, pedagoga, pedagoga specjalnego, terapeuty pedagogicznego, psychologa, nauczyciela, wychowawcy, a także innych specjalistów odpowiedzialnych za planowanie i realizację wsparcia w przedszkolu i szkole.

Zajęcia rozwijające uzdolnienia

Podstawa prawna, zasady organizacji zajęć

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jedną z form pomocy są zajęcia rozwijające uzdolnienia. Takie zajęcia mogą być zorganizowane z inicjatywy szkoły, ale również na wniosek rodziców lub ucznia.

Warto przypomnieć, że zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 2 lit. a tiret 2 ww. rozporządzenia, nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści prowadzą w szczególności obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie szczególnych uzdolnień uczniów.

W przypadku stwierdzenia, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informuje o tym wychowawcę klasy.

UWAGA
Jeżeli u ucznia stwierdzono szczególne uzdolnienia, to powinien zostać objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Po uzyskaniu informacji o potrzebie objęcia uzdolnionego ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną dyrektor szkoły ustala:

- formy udzielania tej pomocy,
- okres ich udzielania oraz
- wymiar godzin, w którym zajęcia będą realizowane.

Zajęcia mogą być organizowane również dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Nie można bowiem wykluczyć, że uczeń z niepełnosprawnością nie jest jednocześnie osobą szczególnie uzdolnioną.

Do zorganizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym zajęć rozwijających uzdolnienia, nie jest wymagane dostarczenie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Jeżeli w ocenie nauczycieli ich zorganizowanie jest zasadne, dyrektor organizuje je. Zajęcia prowadzone są w ramach godzin przewidzianych w arkuszu organizacyjnym zatwierdzonym przez organ prowadzący. Jeżeli po 1 września (lub później) okazuje się, że przyznana liczba godzin do dyspozycji dyrektora jest za niska, konieczne będzie sporządzenie aneksu do arkusza w celu zwiększenia wymiaru poszczególnych godzin.

Zaangażowanie poradni może być konieczne w przypadku zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki. Wówczas poradnia powinna wydać pozytywną opinię w przedmiotowej sprawie.

Należy dodać, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy rodzica, a nie na jego życzenie. Jeżeli z inicjatywą zorganizowania dla ucznia zajęć rozwijających uzdolnienia wychodzi rodzic, to szkoła ma prawo zweryfikować zasadność ich prowadzenia. Możliwe jest udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy np. poprzez poszerzanie, pogłębianie treści, organizowanie i ukierunkowywanie samodzielnej pracy ucznia.

W zakresie organizacji zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dyrektor nie musi uzyskiwać ani kierować żadnymi dokumentów do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Organizuje taką pomoc zgodnie z rozpoznaniem dokonany w szkole, na podstawie rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w ramach posiadanej puli godzin.

Kwalifikacje do prowadzenia zajęć rozwijających uzdolnienia

Zajęcia rozwijające uzdolnienia prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć (§ 17 rozporządzenia MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy

psychologiczno-pedagogicznej), jedną z form pomocy są zajęcia rozwijające uzdolnienia. Żadne przepisy nie precyzują dokładniej, jakie kwalifikacje musi posiadać nauczyciel prowadzący te zajęcia. Oznacza to, że nie jest wymagane ukończenie dodatkowych form kształcenia, np. studiów podyplomowych. Decyzję o powierzeniu prowadzenia zajęć konkretnemu nauczycielowi podejmuje dyrektor szkoły. Powinien przy tym kierować się kompetencjami, doświadczeniem oraz przygotowaniem merytorycznym nauczyciela w danej dziedzinie, aby zapewnić uczniom wysoką jakość zajęć oraz skuteczne wsparcie.

UWAGA

Przydzielanie zajęć powinno odbywać się na podstawie analizy kwalifikacji pedagogicznych oraz praktycznych umiejętności nauczyciela, a nie w sposób przypadkowy czy uzależniony jedynie od dostępności kadry.

Zajęcia mogą być realizowane w formie indywidualnej – szczególnie w przypadku uczniów wybitnie uzdolnionych, wymagających spersonalizowanego podejścia lub grupowej, np. w formie kół zainteresowań, projektów zespołowych czy warsztatów tematycznych.

UWAGA

Należy przy tym pamiętać, że liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8 osób (§ 7 rozporządzenia MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jedną z form pomocy są zajęcia rozwijające uzdolnienia).